

Piotr Urbanowicz [ORCID :0000-0002-8950-8358]

mgr inż. arch., Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

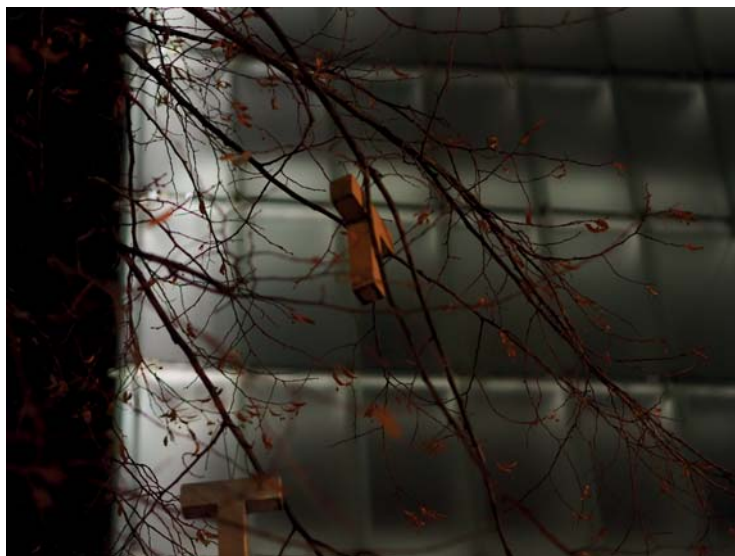
Katarzyna Banasik-Petri [ORCID: 0000-0002-2375-920X]

doc. dr inż. arch., Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

PODRÓŻE STUDIALNE KOŁA NAUKOWEGO HAUZ07

W ramach działań dydaktycznych na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie w październiku 2007 roku zainicjowano działalność Studenckiego Koła Naukowego HAUZ07. Spotkania koła odbywają się raz w tygodniu i są prowadzone przez arch. Piotra Urbanowicza, pracownika naukowego Wydziału. Ich cele to: zainteresowanie problematyką współczesnej architektury i nauka jej prezentacji; pogłębianie wiedzy i świadomości architektonicznej; pobudzenie i sprowokowanie studentów do otwartej polemiki oraz integrowanie grupy aktywnych młodych ludzi. Forma spotkań to niezobowiązująca dyskusja, którą rozpoczynają krótkie wykłady wprowadzające, przygotowane przez prowadzącego oraz studentów. Spotkania w sali wykładowej trwają 60 minut i są otwarte dla osób studiujących na Wydziale. W ramach działania koła naukowego i przedmiotów Historia architektury współczesnej i krytyka architektoniczna oraz Historia kultury i sztuki, rokrocznie organizowane są zagraniczne podróże studialne. W ostatnich latach

odbyły się wyjazdy do Bregencji, Weil am Rhein, Wenecji, Tielt, Gandawy i Bru-gii. Każda z lokalizacji wiąże się z innym zagadnieniem naukowo-badawczym związanym z architekturą (fot. 1, 2).

Fot. 1. Kunsthau Bregenz, 2017. Fot. P. Urbanowicz.

Fot. 2. Grupa studentów HAUZ07, Kunsthau Bregenz, Bregencja 2017.

Wizyta w Bregencji nad Jeziorem Bodeńskim w Austrii w dniach 24–26 listopada 2017 roku była ściśle związana z obchodami 20-lecia budynku Kunsthau Bregenz zaprojektowanego przez Petera Zumthora. W związku z rocznicą została otwarta wystawa „Peter Zumthor – Dear to Me”. Na trzech piętrach minimalistycznego budynku zaprezentowano instalacje bliskich Zumthorowi artystów. Na pierwszym piętrze znalazły się prace H el ene Binet (1959), przed-

stawiającej swoje fotogramy z Akropolu w Atenach; wystawie towarzyszyła muzyka skomponowana przez Olgę Neuwirth (1968) specjalnie na tę okazję, która sączyła się z wyjątkowej pozytywki. Na drugim piętrze przygotowano instalację zamkniętą w labiryncie biblioteki z klasycznymi krzesłami firmy Horgenglarus autorstwa anonimowego artysty z roku 1918, która pozwoliła usiąść i poczytać jedną z 40 000 książek z kolekcji antykwariatu w Chur. Na ostatnim piętrze znajdował się wyjątkowy ogród zaprojektowany przez małżeństwo artystów Gerde Steiner i Jörga Lenzlingera. Studenci zwiedzili również Bazyleę, gdzie zobaczyli m.in. postmodernistyczne budynki Mario Botta, białe realizacje Richarda Meiera, kilka budynków duetu Herzog & de Meuron oraz wspinałą zabudowę historyczną. Studentom towarzyszyli: opiekun Koła Piotr Urbanowicz, Katarzyna Banasik-Petri, Prodziekan WAiSP oraz Barbara Stec – niezrównana przewodniczka i krytyk architektury.

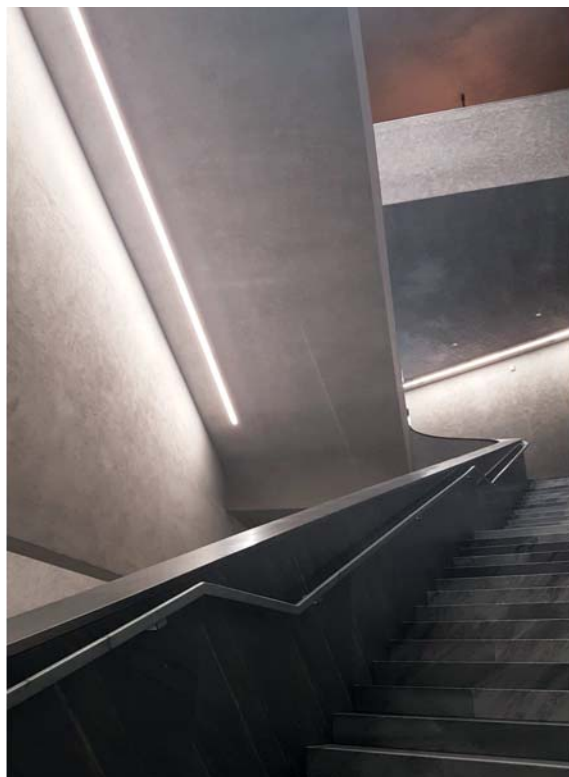
W ramach działalności Koła zorganizowano konkurs fotograficzny, którego tematem były miejsca odwiedzone przez studentów. W maju 2018 roku odbył się wernisaż pt. „Zatrzymane w kadrze”, na którym zaprezentowano autorskie fotografie wykonane podczas wyjazdu studialnego. Jury wytypowało autorów najlepszych zdjęć i przyznało nagrody czwórce studentów: I nagroda – Wiktoria Pawlik, II nagroda – Anna Lipiarz, III nagroda – Kinga Klejman, wyróżnienie – Piotr Blicharz (fot. 3–6). Wysoki poziom prac był z pewnością inspiracją dla innych młodych architektów-fotografików.

Fot. 3. I nagroda w Konkursie Fotograficznym, „Light”.
Fot. W. Pawlik.

Fot. 4.a. II nagroda w Konkursie Fotograficznym, „Tęczówka”.
Fot. A. Lipiarz.

Fot. 5. III nagroda w Konkursie Fotograficznym, „Światło”.
Fot. K. Klejman.

Fot. 6. Wyróżnienie w Konkursie Fotograficznym, „Solidne podparcie”. Fot. P. Blicharz.

Centrum sztuki Vitra w Weil am Rhein to miejsce kolejnej wyprawy Koła Naukowego, która miała miejsce w kwietniu 2018 roku (fot. 7, 8). Jej celem było zwiedzenie muzeum designu i pawilonów zaprojektowanych przez tuzów współczesnej architektury: Tadao Ando, Alvara Siza, Zahę Hadid, Franka Gehry’ego oraz Jacques’a Herzoga & Pierre’a de Meurona. Studenci mieli możliwość bezpośredniego obcowania z architekturą oraz wysłuchania wykładów zarówno na jej temat, jak i na temat wzornictwa. Odwiedzili również Bazyleę, która po raz kolejny zachwycała odważną architekturą nie tylko współczesną, ale także historyczną. Mimo napiętego harmonogramu znalazł się czas na obejrzenie obiektu autorstwa duetu Herzog & De Meuron – Museum der Kulturen¹ (fot. 9).

Fot. 7. Vitra Design Museum, Weil am Rhein 2018.
Fot. P. Blicharz.

¹ Wsparcia finansowego i organizacyjnego udzieliła sama firma Vitra i jej przedstawiciel na Polskę, firma Arc Interiors.

Fot. 8. Vitra Design Museum, Weil am Rhein 2018. Fot. P. Blicharz.

Fot. 9. Museum der Kulturen, Bazylea 2018. Fot. P. Blicharz.

W dniach 25–27 października 2018 rok odbyła się kolejna podróż, tym razem do Wenecji na 16 Międzynarodową Wystawę Architektury – La Biennale di Venezia, która jest wyjątkowym miejscem dla studentów i miłośników architektury oraz stanowi przegląd najważniejszych trendów, idei i realizacji. Kuratorzy wystaw Biennale to zawsze wyjątkowe osobowości świata architektury – architekci z wizją, zaangażowani w problemy społeczne i kulturowe Europy oraz Świata. W roku 2018 kuratorkami Biennale były dwie architektki – Yvonne Farrell oraz Shelley McNamara z pracowni projektowej Grafton Architects. Studenci podziwiali swobodę interpretacji koncepcji społecznego podejścia do architektury, zgodnie z hasłem wystawy „*freespace*”. W Pawilonie Centralnym można było obejrzeć także niezrealizowane wizje takich twórców jak: Peter Zumthor, Odile Decq czy Bjarke Ingels Group. Przestrzeń Arsenалу (drugi obszar wystawieniowy Biennale) został w pełni wypełniony projektami biur architektonicznych z każdego zakątka świata. Wśród ogromnej ilości modeli i instalacji – jak podkreślają studenci – każdy mógł znaleźć coś dla siebie, a po natłoku wrażeń odpocząć w cieniu pawilonu Bamboo Stalactite pracowni VTN Architects (fot. 10–13).

Fot. 10. Bazylika św. Marka, Wenecja, 2018. Fot. P. Blicharz

Fot. 11. Grupa studentów HAUZ07, Wenecja 2018.

Fot. 12. Giardini di Biennale, Wenecja 2018. Fot. P. Blicharz.

Fot. 13. Giardini di Biennale, Wenecja 2018. Fot. P. Blicharz.

Ostatnią podróżą studialną Koła w dniach 9–11 października 2019 roku był wyjazd do Belgii. Współorganizatorem wyjazdu, obok opiekuna Koła HAUZ07 oraz Stowarzyszenia dla Edukacji Architektonicznej, była Pani Kinga Storozuk z firmy modulyss – producenta wysokiej jakości płytek dywanowych o współczesnym designie i proekologicznym podejściu do produkcji i późniejszej eksploatacji. Studenci odwiedzili miasto Tielt, w którym znajduje się jedna z największych fabryk wykładzin dywanowych w Europie, gdzie odbywają się kluczowe etapy produkcji płytek dywanowych modulyss. Pan Wojciech Drzazga – specjalista ds. produkcji – wraz z przedstawicielami firmy zapoznali studentów z całościowym procesem produkcji od fazy projektowania do końcowego odcinka, czyli pakowania i wysyłki. Studenci nauczyli się rozpoznawać rodzaje wykładzin, obejrżeli proces ich wytwarzania, w tym drukowania i tuftowania. Wizyta w Tielt była dzięki temu niezwykle inspirująca i pouczająca.

Z kolei w Gandawie grupa odwiedziła najnowszy showroom firmy modulyss, w którym prezentowane są przykłady najciekawszych wzorów i nowe możliwości aranżacji wnętrza. Naukowy wyjazd poznawczy w kolejnym etapie podróży podporządkowany był terenowym – studialnym badaniom architektury historycznej i współczesnej Gandawy oraz Brugii, ze szczególnym naciskiem na współczesną relację człowiek–miasto (fot. 14).

Fot. 14. Grupa studentów HAUZ07, Gandawa, Belgia 2019.

Fot. 15. Fabryka wykładzin dywanowych modulysy. Tielit 2019. Fot. K. Banaisk-Petri.

Fot. 16. Wycieczka rowerowa po Gandawie, 2019.

Podczas rowerowej rundy wokół Gandawy studenci obejrzeni m.in. nowoczesną dzielnicę mieszkaniową New Zebra z odrestaurowaną XX-wieczną zabudową, bibliotekę De Krook autorstwa architektów Cousse & Goris i katalońskiej pracowni RCR Arquitectes, która uznawana jest za jedną z dziesięciu najpiękniejszych współczesnych bibliotek, oraz kontrowersyjną Stadshal – zadaszoną salę koncertową projektu Robbrecht & Daem i Marie-José Van Hee zlokalizowaną na środku zabytkowego placu. Młodzi architekci odwiedzili również historyczne miejsca charakterystyczne dla kultury i architektury flamandzkiej, m.in. beginaż Matki Bożej Ter Hoyen w Lange Violettenstraat z 1235 roku z ciekawym układem urbanistycznym, Zamek Gravensteen i tzw. domy cechów wzdłuż kanału Graslei.

W Brugii więcej czasu poświęcono zwiedzaniu architektury historycznej pod opieką przewodnika. Studenci pogłębili wiedzę dotyczącą początków miasta i jego budowy, zobaczyli m.in. średniowieczny rynek z imponującym ratuszem, co pomogło im przy analizie zmian urbanistycznych tego fragmentu Brugii. Spacer wzdłuż kanałów prowadził do Kościoła Najświętszej Marii Panny (Onze-Lieve-Vrouwekerk) z urokliwym zakątkiem Hof Arents. Na placu Burg w centrum studenci zwiedzili Bazylikę Świętej Krwi (Heilig Bloed Basiliek) o ciekawej stratygrafii z XII wieku, która jest miejscem przechowywania relikwii krwi Chrystusa. Jak co roku planowana jest wystawa zdjęć autorstwa studentów zrobionych podczas wyjazdu² (fot. 15–18).

Podróże studialne młodych architektów to nieodłączny element procesu dydaktycznego. Zaszczepienie ciekawości świata architektury i chęci poznawania różnorodnych realizacji, a także zachęcanie do porównywania, odczytywania miejsc i kontekstu to cele prowadzącego Koło Naukowe oraz Dziekanów WAiSP przekonanych, że empiryczny przekaz wiedzy ma najwyższą wartość.

² Całą wyprawę badawczo-naukową zorganizowała firma modulyss.

Fot. 17. Stadshal. Gandawa, 2019. Fot. P. Urbanowicz.

Fot. 18. De Krook, Biblioteka. Gandawa, 2019.
Fot. P. Urbanowicz.